هویت شخصیتی پسین آیات و شأن جزئی آن ها

شاگرد: می‌فرمودید که ملازمه ای نیست که اگر پیامبر اقراء کرد به سنت حتما از همان شأن تدوین تکوینی است.

استاد: احسنت. ببینید وقتی ما می‌گوییم قرآن کریم تدوین تکوینی است. آن تدوین یک قوس نزولی دارد که همینطور می‌آید تا مدون خدای متعال می‌شود که به پیامبرش وحی کرده. کف آن تدوین کجا است؟ کف آن تدوین مختصات زمان و مکان ندارد. نمی‌توانید آدرس زمانی و مکانی به او بدهید. ولو می‌گویید آیه دوم سوره مبارکه توحید، اما اینکه مختصات زمان و مکان نیست. کف نزول این است. یعنی آن طبیعت ِهویت ِشخصیتی آیه شریفه است که ملک وحی نازل کرده.

خب حالا ما آن را یاد می‌گیریم و آن را تلقی می‌کنیم. بعد آن را تلاوت می‌کنیم. وقتی من آیه شریفه را تلاوت می‌کنم و می‌گویم «الله الصمد»، این کلی ای جزئی است؟ یعنی همین لفظی که من تلاوت کردم. این چیزی که از دهان من بیرون آمد کلی ای جزئی است؟ نباید در واضحات تردید کنید. اگر از دل واضحات چیزی بیرون بیاوریم خوب است، ولی نباید در واضحات مشکل داشته باشیم. الآن من آیه شریفه را تلاوت کردم. این صوتی که توسط این لفظ تلاوت شد و از دهن من بیرون آمد، جزئی است یا کلی؟

شاگرد: اگر بر بینهایت معنا دلالت کند، چه؟

استاد: بکند. مگر یک جزئی نمی‌تواند بر معانی دلالت کند؟ شما در وضع چه گفتید؟ بچه به دنیا آمده. اسم آن را زید می‌گذارند. مثال‌های ساده‌ای است اما پربار است. وقتی اسم بچه را زید می‌گذارند، لفظ زیدی که از دهان پدر بیرون می‌آید را روی این بچه گذاشته‌اند؟ یا لفظ زیدی که از دهان مادر بیرون می‌آید را روی او گذاشته‌اند؟ کدام را روی بچه گذاشته‌اند؟ هیچکدام. بلکه طبیعی لفظ زید را روی او گذاشته‌اند. پس لفظ زید طبیعی دارد، هر دالی بر یک معنا، طبیعی دارد. علقه وضعیه بین چیست؟ بین شخص و طبیعت است یا بین طبیعت و طبیعت است؟ علقه وضعیه بین طبیعت و طبیعت است. یعنی الآن بین طبیعت و طبیعت علقه برقرار شده. پس لفظ زید طبیعی دارد اما زیدی که از دهان پدر بیرون می‌آید – که دال بر بچه اش هست- کلی است یا جزئی است؟ این جزئی است. یعنی شما نباید تردید کنید و بگویید که از این زید می‌توانید ده بچه را قصد کنید یا نکنید. این توانایی طبیعی لفظ زید است که اینها ازش می‌آید؛ منافاتی ندارد که وقتی شما زید را می‌گویید و زیدی که از دهان شما بیرون می‌آید زمان و مکانش همه روشن باشد و جزئی حقیقی باشد. ولی در دل این جزئی حقیقی، طبیعی لفظ موجود است؛ کل جزئی مشحون بالطبایع. شما هر جزئی را ببینید مشحون به طبایع است.

بازبینی #2
ایجاد شده 13 آوریل 2024 13:28:52 توسط ... .
به روزرسانی شده 22 مه 2024 14:43:17 توسط ... .